

Potulky krajinou trolov Lofoty a Senja

Nórsko patrí k najlepším skialpovým destináciám na svete, o tom niet pochýb. Kombinácia zasnežených štítov a hlbokých fjordov vytvára unikátne prírodné scenérie, kde si prídu na svoje všetci – od lyžiarskych turistov až po extrémnych skialpinistov.

Podobne ako pre mnohých iných aj pre mňa sa stalo Nórsko srdcovkou. Konkrétne od roku 2010, keď som v mestečku Molde pôsobil ako erasmusácky študent a popri škole som na lyžiach spoznával hory v JZ časti Nórska. O mojich skialpových potulkách v krajine trolov som písal už do Horolezca 4/2010, kde som sa zamerlal na oblasti Romsdalen, Sunnmøre, Jostedalbreen a Jotunheimen. V druhej kapitolke (Horolezec 4/2013) som priblížil ďalšie oblasti na juhozápade Nórska, v ktorých som intenzívne randil

s horskými fešandami v roku 2013 (oblasti Eresfjorden, Sunndal a Hurrungane). O dva roky neskôr ma chladný severský vietor zavial spolu s kamarátmi Tomikovcami za polárny kruh do arktického Lyngenu a na ostrov Kvaløya pri meste Tromsø (Horolezec 3/2015). No a tento rok som mal možnosť spoznať ďalšie dve prekrásne oblasti – súostrovie Lofoty a ostrov Senja. Opäť v osvedčenej severskej zostave s Rišom Tomikom a jeho len 16-ročným synom, ktorý patrí na Slovensku k najväčším mladým talentom extrémneho skialpinizmu.

Lofoty

Lofoty sa nachádzajú v severnej časti Nórska približne 200 km nad polárnym kruhom neďaleko miest Bodø, Narvik a Tromsø. Z hľadiska logistiky sa nám osvedčilo letieť do Tromsø, kde sme si za relatívne dobrú cenu požičali auto a po 6-hodinovej severskej rely dofrčali na Lofoty. Ak sa rozhodnete cestovať na ďaleký sever počas zimy alebo začiatkom jari vlastným autom, zvážte použitie pneumatík s hrotmi. Nóri posypajú cesty len veľmi obmedzene, takže na mnohých miestach sú zladovatené aj hlavné ťahy. Ďalšou praktickou možnosťou transportu je letecká preprava priamo na Lofoty, kde sa nachádzajú menšie letiská v mestečkách Svolvær alebo Leknes (letecké spojenie s Bodø).

Súostrovie Lofoty pozostáva z niekoľkých ostrovov. Pre lyžiarsku turistiku a skialpinizmus je najvýznamnejším z nich ostrov Austvagøya, na ktorom sa nachádza hlavné mesto oblasti – už spomínaný Svolvær. Nájdete tam všetko potrebné od obchodu cez benzínku až po ubytovanie. Ak nechcete bývať priamo v meste, lacnejšou alternatívou sú kempy v okolitých dedinkách a fjordoch. Nám sa podarilo nájsť peknú chatku vo Vatterfjorde, odkiaľ sme podnikali jednotlivé skialpové túry

text: Miroslav Peťo (MPP), Richard Tomik (RT)

Jazda nadol žlabom v masive Heggedalstind.⁽¹⁾

Scenerický výstup na Rundfjellet.^(mp)

s nástupom, či už autom, čnom, alebo priamo na lyžiach. Medzi najkrajšie zážitky na Lofotoch patrí výstup a zjazd najvyššieho štítu, ktorým je Higravstinden (1146 m). Lahšou a možno ešte spektakulárnejšou alternatívou je túra na vedľajší populárny Geitgaljartinden (1085 m). Nie nadarmo skialpový sprievodca k túre píše: „Det beste toppurt i Lofoten“ (najlepšia skialpová túra na Lofotoch). Ak teda máte na Lofotoch šťastie len na jeden slnečný deň, choďte na Geitgaljartinden! O dolinu vedľa je v mohutnom amfiteátri štítov okolo plesa Trollfjordvatnet učupená malebná chatka Trollfjordhytta, ktorá je vhodným východiskom do severných žlabov masívu Trolltinden (1036 m). Pre milovníkov kuloárov s nástupom priamo z člna odporúčam napríklad kuloáre v masíve Rulten (1062 m) alebo kuloár medzi vrcholmi Sukkertoppen a Heggedalstinden (751 m) na ostrove Stormolla. Priamo z kempu vo Vatterfjorde možno absolvovať ďalšiu scenericky nádhernú túru na mohutný kopec Rundfjellet. Z hľadiska nadmorskej výšky nejde o žiadneho veľikána (803 m), avšak rozľahlosťou je to jeden z najväčších masívov na Lofotoch. V prípade zhoršenej viditeľnosti odporúčam zobrať si so sebou GPS. Inak je možné, že v spleti ružicových hrebeňov na vrchole netrafíte ten správny a ocitnete sa v inej doline, než ste pôvodne

plánovali. V prípade horšieho počasia alebo za zvýšeného lavínového nebezpečenstva je vhodným cieľom napríklad ultra populárny kopec Småtinden (700 m) nad mestečkom Kabelvåg. Keď sme už pri počasí – na Lofotoch sa oplatí vyzbrojiť sa poriadnou dávkou trpezlivosti. Počasie je tu veľmi nestále a poriadne prašanové podmienky sa behom jedného fekálneho dňa dokážu rapídne zmeniť k horšiemu. Ale aj to je súčasť Lofotok, kde majestátna nórska Príroda opäť pripomína, že čaro Života spočíva v umení vedieť si naplno vychutnať to, čo je tu a teraz. Bez ohľadu na počasie a ďalšie faktory, ktoré my, pozemskí červíkovia, aj tak neovplyvníme...

Senja

Senja s rozlohou 1586 km² je druhý najväčší nórsky ostrov. Nachádza sa niekoľko desiatok kilometrov JZ od mesta Tromsø. Napriek tomu, že nie je turisticky taká známa ako Lofoty alebo Lyngen, jednoznačne patrí k najkrajším oblastiam v Nórsku, ktorú by na svojich skialpových potulkách nemal vynechať žiadny trol. Ostré štíty snád' všetkých možných geometrických tvarov, strmé steny spadajúce priamo do fjordov, malebné rybárske dedinky či rozľahlé divoké vnútrozemie – toto všetko a omnoho viac robí z ostrova Senja klenot medzi nóorskymi областami. Aj preto viaceré outdoorové magazíny radia Senju medzi to najlepšie, čo Nórsko z hľadiska skialpinizmu ponúka.

Turistickým centrom je SZ časť ostrova okolo fjordov Bergsfjorden, Ersfjorden, Mefjorden a Øyrfjorden. Druhou významnou lokalitou je okolie národného parku Ånderdalen v JZ časti ostrova. My sme tento rok mali možnosť pôsobiť v prvej zo zmienenej oblastí. Našou základňou sa stala dedinka Mefjordvær, vhodné východisko pre skialpové túry na najvýznamnejšie tunajšie vrcholy.

Jedným z nich je najvyšší vrchol ostrova – Breidtinden s výškou 1001 m. Nám sa v apríli podaril pravdepodobne prvozjazd tohto nádherného štítu. Takže ak holdujete skiextrémom, na Breidtinde si určite prídete na svoje. Z menej náročných vrcholov sa oplatí navštíviť Luttinden (759 m) v susednom Ersfjorde, z ktorého sa vám za pekného počasia naskytne nádherný výhľad na magické Diablove zuby – jeden zo symbolov tohto čarovného ostrova. Ďalším zo symbolov ostrova je Segla (640 m). Tento zvláštne tvarovaný štít, ktorý sa ako chrbát pravekého jaštera vynára z hlbokých vôd Mefjordu, patrí k najzaujímavejším, aké som mal možnosť doposiaľ vidieť. Priamo z vrcholu Segly sa dá zlyžovať JV chrbtom, no zaujímavejší pohľad na kopec sa vám naskytne zo sedla Seggelskaret. Medzi ďalšie populárne lyžiarske vrcholy v oblasti patrí Store Hesten (874 m), Roalden (862 m), Keipen (938 m) či Stormoa (975). V južnej časti ostrova patrí ku skialpovým klasikám kopec Kvænan (964 m).

Lofoty i Senja ponúkajú množstvo ďalších krásnych kopcov a fjordov na lyžiarske túry rôznej náročnosti. My sme mali možnosť spoznať len malú časť z nich. No už teraz je jasné, že to pre nás nebola posledná návšteva týchto prekrásnych nórskeho zákutí. Pretože kto raz na vlastnej koži okúsi drsnú krásu divokého severu, ten sa tam bude vždy rád vracieť. Ha det bra!

Za materiálnu podporu pre moje skialpové potulky ďakujem firmám:

Marmot, Icebreaker, K2, Scarpa a Sportrysky.sk.

Užitočné informácie:

norgeskart.no – podrobná online mapa Nórska
varsom.no/snoskredvarsling – lavínová predpoveď pre jednotlivé oblasti Nórska
yr.no – predpoveď počasia (nielen) pre Nórsko
miropeto.sk – podrobnejšie informácie a zákresy z vyššie spomínaných zlyžovaných kopcov

Gotická Segla pri pohľade zo Seggelskaret.^(mp)

